

MAMLAKATIMIZDA YOSH AVLODNI YETUK KOMIL INSON QILIB TARBIYALASH MAQSADIDA YARATILAYOTGAN SAYI HARAKATLAR

Xamidova Diyora Rustam qizi

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti doktoranti

Annatsiya: Ushbu maqolada bugungi kunda ta'lim sohasiga qaratilayotgan sayi harakatlar va imkoniyatlar haqida so'z yuritilgan. Bundan tashqari ta'lim sohasini oshirish maqsadida qabul qilingan qonun va qarorlar ko'rsatilgan.

Kalit so'zlar: Ta'lim, tarbiya, rivojlanish, kreativlik, komillik, konsepsiya, qonun, farmoyish.

Аннотация: В этой статье рассказывается о многочисленных действиях и возможностях, которые сегодня направлены на образование. Кроме того, указаны законы и решения, принятые в целях расширения сферы образования.

Ключевые слова: Образование, воспитание, развитие, креативность, совершенство, концепция, закон, распоряжение.

Zamon kesgin rivojlanishi bilan bir qatorda mamlakatimizda ta'lim sohasiga juda katta e'tibor qaratilmoqda. Ta'lim sohasiga berilgan imkoniyatlar buning yoqqol dalilidir. Bugungi kunda yurtimizda zamonaviy bilim va ko'nikmalarga ega, mamlakatning munosib kelajagi uchun javobgarlikni o'z zimmasiga ola biladigan, intiluvchan va serg'ayrat yoshlarni tarbiyalashga alohida e'tibor berilmoqda.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Farmoni bilan 2018 yil 27 iyun "Yoshlar — kelajagimiz" Davlat dasturi tasdiqlandi. Ushbu dastur orqali yosh avlodga berilayotgan yangi imkoniyatlar va ularni qo'llab quvvatlash uchun yaratilayotgan sharoitlar ko'zda tutilgan. Bundan tashqari ushbu qonun Davlat va jamiyat boshqaruvida ham, biznesni taraqqiy ettirishda ham, umuman, barcha soha rivojida ham muhim o'rin tutadi. Yangidan-yangi tashabbus-g'oyalarni ilgari surish, zamonaviy ish yuritish uslublarini joriy qilishda ana shu qatlamning nuqtai nazari va sa'y-harakatlari alohida ahamiyat kasb etadi. Mazkur hujjatning muhimligi shundaki, u joylarda yoshlarning ijtimoiy-iqtisodiy faolligini oshirish, ularni tadbirkorlik faoliyatiga keng jalb qilish, yosh tadbirkorlarning istiqbolli g'oyalari va loyihalarini ro'yobga chiqarish, shuningdek, shu asosda yoshlar bandligini ta'minlashga to'sqinlik qilayotgan tizimli muammolarni bartaraf etishga yo'naltirilgan.

Mamlakatimizda yosh avlodni barkamol qilib tarbiyalash, ularning hayotga mustaqil qadam qo'yishlari uchun barcha zarur sharoitlarni yaratishga qaratilgan tizimli ishlar amalga oshirilmoqda. Jumladan, yoshlarning huquq va erkinliklarini ta'minlash, orzu-umidlarini ro'yobga chiqarish masalasiga davlat siyosati darajasida e'tibor qaratilmoqda. Buning samarasi natijada, har tomonlama yetuk, bilimli, salohiyatli shaxs, komil inson bo'lib voyaga yetayotgan o'g'il-qizlarimiz o'zlari qiziqqan yo'nalish va sohalarda yangi-yangi marralarni zabt etib, yurtimiz taraqqiyotiga munosib hissa qo'shib kelmoqda.

Mustaqillik sharoitida, yoshlarga ta'lim-tarbiya berishda, yuqorida ko'rsatib o'tganimizdek, ma'naviy yetuk insonlarni tarbiyalashda ma'naviy merosimizga munosabatimiz, uning bugungi va ertasi, qanday bo'la oladi, komil inson mezonlarida

tarbiya topayotgan bugungi yoshlarimiz mamlakatimizning barqarorligi, taraqqiyotida egallaydigan o'rni, umuman, yuksak ma'naviyatli jamiyatni barpo etish, boshqa ilg'or xalqlarda bo'lgani kabi, bizning millatimiz, jamiyatimiz uchun o'zining dolzarbligini hech qachon yo'qotmasligi milliy ma'naviyatimiz qanchalar teran ekanligidan dalolat beradi.

Bundan tashqari 2023 yilgi Davlat dasturi loyihasida ham yoshlarni professional ta'lim muassasalarida kasbga o'qitish ko'lamini kengaytirish va ta'lim jozibadorligini oshirish, "El-yurt umidi" jamg'armasi ta'lim dasturlari asosida iqtidorli yoshlarning xorijiy davlatlarning eng nufuzli universitetlarida ta'lim olishi uchun ochiq stipendiya tanlovlarini o'tkazish kabi bir qator vazifalar belgilanmoqda. Bugungi kunda yoshlarimizning san'at, adabiyot, sport sohalariga bo'lgan qiziqishlari ham inobatga olinib, hududlarda "Madaniyat karvoni" tadbirlari, festivallar, intellektual va sport musobaqalari o'tkazilmoqda. Muhtaram yurtboshimiz yoshlarga bo'lgan etibor kengaytirar ekan, bundan asosiy maqsad o'sib kelayotgan yosh avlodga ularning qiziqishidan kelib chiqqan holda o'zlari istagan kasbga yo'naltirishdir. Shu maqsadda bitiruvchilarni kasb-hunarga o'rgatish va ish bilan ta'minlashga qaratilgan "Hayot maktabi" dasturini amalga oshirish tashabbusini bildirdi.

Kelajagimiz davomchilari bo'lmish yoshlarimizni har tomonlama qo'llab-quvvatlash, ularning huquq va qonuniy manfaatlarini himoya qilish, mamlakatimiz istiqboli uchun mas'uliyatni o'z zimmasiga olishga qodir, tashabbuskor, shijoatli yoshlarni tarbiyalash borasida alohida tizim yaratildi. Yosh avlodning sog'lom o'sishi, sifatli ta'lim olishi va barkamol shaxs bo'lib voyaga yetishini ta'minlash, shuningdek, yoshlarning madaniyat, san'at, sport, axborot texnologiyalari va kitob o'qishga bo'lgan qiziqishini har tomonlama qo'llab-quvvatlashga qaratilgan "Besh muhim tashabbus" ni joriy etish bo'yicha samarali ishlar amalga oshirilmoqda. Yurtimizda tashkil etilayotgan yangi davlat va nodavlat maktabgacha ta'lim tashkilotlari, umumta'lim maktablari, oliy o'quv yurtlari, nufuzli xorijiy universitetlarning filiallari, zamonaviy IT-parklar, madaniyat muassasalari va sport inshootlari, mutlaqo yangi namunadagi ta'lim maskanlari — "Prezident maktablari", "Temurbeklar maktabi", "Ijod maktablari" bugungi globallashuv sharoitida raqobatga qodir bo'lgan yetuk kadrlarning yangi avlodini tarbiyalashga xizmat qilmoqda.

Buning yana bir misoli 2021-yil 18-yanvar kuni O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 23-son "O'zbekistonda yoshlarga oid davlat siyosatini 2025-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi qarori e'lon qilindi.

Konsepsiyaning maqsadi — yoshlarni jismonan sog'lom, ma'naviy yetuk insonlar etib tarbiyalash, ilmiy va ijodiy salohiyatini ro'yobga chiqarishga ko'maklashish, huquqlari, erkinliklari va qonuniy manfaatlarini samarali himoya qilish hamda mamlakatda amalga oshirilayotgan demokratik, ijtimoiy va iqtisodiy islohotlarga faol jalb qilishdan iborat.

Konsepsiyada 2021-2025-yillarda mamlakatning ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyoti bo'yicha prognozlarni inobatga olgan holda, quyidagi muhim vazifalarni amalga oshirish ko'zda tutilgan. Shu vazifalar qatorida biz yosh avlodni tarbiyalovchi ustozlar oldiga ham mas'uliyatli vazifalar belgilandi. Bular:

-ta'limning barcha bosqichlarida yoshlarning sifatli ta'lim olishini ta'minlash, hududlarda inklyuziv ta'lim rivojlanishi uchun shart-sharoit yaratish;

-yoshlarni ona Vatanga, oilaga, mustaqillik g'oyalariga muhabbat va sadoqat, milliy va umuminsoniy qadriyatlarga hurmat ruhida tarbiyalash;

-yoshlarni madaniyat, san'at, jismoniy tarbiya va sportga keng jalb etish, yoshlarda axborot texnologiyalaridan foydalanish ko'nikmalarini rivojlantirish, ular o'rtasida kitobxonlikni targ'ib qilish, xotin-qizlar bandligini ta'minlashga qaratilgan "Besh muhim tashabbus"ni amalga oshirish kabilardir.

O'zbekiston Respublikasining ta'lim sohasini isloh qilishdagi sa'y harakatlarining biri – bu pedagog kadrlarning zamon talablariga hamnafas tarzda faoliyat yuritishlari, har tomonlama rivojlangan komil shaxsni tarbiyalashga doir chuqur bilim, pedagogik mahorat, ko'nikma, malaka va madaniyatga ega bo'lishlarini talab etmoqda. Bu esa o'z-o'zidan ta'lim va tarbiya ishlarining qonuniyatlarini o'rganuvchi pedagogika faniga «kreativlik» degan tushunchani olib kirdi. Kreativlik (lot., ing. "create" – yaratish, "creative" yaratuvchi, ijodkor) – individning yangi g'oyalarni ishlab chiqarishga tayyorlikni tavsiflovchi hamda mustaqil omil sifatida iqtidorlikning tarkibiga kiruvchi ijodiy qobiliyati ma'nosini ifodalaydi. Shaxsning kreativligi uning tafakkurida, muloqotida, his-tuyg'ularida, muayyan faoliyat turlarida namoyon bo'ladi. Kreativlik shaxsni yaxlit holda yoki uning muayyan xususiyatlarini tavsiflaydi.

Shuningdek, kreativlik iqtidorning muhim omili sifatida aks etadi. Albatta buning natijasida yoshlarda yangi g'oyalar o'yg'onadi va rivojlanish o'sib boradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Mirziyoyev SH.M. Milliy taraqqiyot yo'limizni qat'iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko'taramiz.-T.: O'zbekiston NMIU, 2017.
  2. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning "Yoshlarni manaviy –axloqiy va jismoniy barkamol etib tarbiyalash, ularga ta'lim tarbiya berish tizimini sifat jihatdan yangi bosqichga ko'tarish chora tadbirlari to'g'risida" gi 2018-yil 14-avgustdagi PQ-3904-son qarori.(LexUZ online)
  3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "2022-2026- yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonni taraqqiyot strategiyasi to'g'risida" gi Farmoni, 2022-yil 3-fevral (60-son)
  4. Abdullaeva Sh.A. Hamkorlik pedagogikasi. – T.: Fan va texnologiya, 2017.
  5. Karimova B.M. Sunnatova R. va boshqalar. Mustaqil fikrlash. Akademik litsey va kasb-hunar kollejlari uchun darslik.- T.: Sharq, 2000
- Elektron resurslar.
1. www.edu.uz
  2. www.bilim.uz
  3. <http://elearning.zn.uz/>